

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM)
EXAMINATION: DECEMBER 2023
SECOND SEMESTER

Subject: Business Management (BCOM19-109/ BCC-203)

Date: 15/12/2023

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1) Answer the multiple Choice questions. (Any 10) (10)

1. _____ are the types of Organisation.
a) Matrix
b) Line & Staff
c) A & B
d) None of these
2. _____ are types of motivation.
a) Positive or Negative
b) Financial or Non-financial
c) Primary and Secondary
d) All of these
3. _____ is the systematic process of telling, listening and understanding.
a) Planning
b) Control
c) Management
d) Communication
4. A _____ is examination of future operations of business.
a) Decision making
b) Budget
c) Profit
d) Planning
5. _____ focuses on works and machine relationship.
a) Management by Objectives
b) Scientific Management
c) Administrative Management
d) None of these
6. _____ is a process which includes choosing the best alternative among various alternatives.
a) Decision making
b) Communication
c) Planning
d) Controlling
7. _____ is the factor responsible for change.
a) Technology
b) Competition
c) Social trends
d) All of these
8. Hawthorne experiments are divided into _____ phases.
a) 4
b) 3
c) 2
d) 5
9. _____ are techniques of motivation.
a) Money
b) Quality of working life

- c) Job enrichment
d) All of these
10. _____ is the bridge between the present and the future
a) Motivation
b) Planning
c) Leadership
d) Decision Making
11. _____ is a process which includes choosing the best alternative among various alternatives.
a) Decision making
b) Communication
c) Planning
d) Controlling
12. _____ is a new philosophy in Management.
a) Organization
b) Motivation
c) Planning
d) MBO
13. Knowledge of hardware and software is concerned with _____ skills.
a) Analytical
b) Computer
c) Conceptual
d) Administrative

Q. 2) Write Short Note (Any 3) (15)

1. Levels of Management
2. Managerial Skills
3. Principles of Organisation
4. Techniques of Forecasting
5. Principles of Direction

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2) (20)

1. Explain the term Business and explain the nature of business in detail
2. Discuss the qualities of Leader.
3. Discuss McGregor's Theory X and Theory Y.
4. Explain Maslow's Need of Hierarchy Theory.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one) (15)

1. Explain the 14 principles of Management.
2. Explain the styles of Leadership with their advantages and limitations.
3. Management is a Science, Art and Profession. Explain.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

(१०)

१. हे संघटनेचे प्रकार आहेत.
अ) मेट्रिक्स
ब) ओळ आणि कर्मचारी
क) अ आणि ब
ड) यापैकी कोणतेच नाही
२. हे प्रेरित करण्याचे प्रकार आहे.
अ) सकारात्मक किंवा नकारात्मक
ब) आर्थिक किंवा बिगर आर्थिक
अ) प्राथमिक आणि माध्यमिक
ब) हे सर्व
३. हे सांगणे, ऐकणे आणि समजून घेण्याची पध्दतशीर प्रक्रिया आहे.
अ) नियोजन
ब) नियंत्रण
क) व्यवस्थापन
ड) संज्ञापन/संभाषण
४. म्हणजे व्यवसायासाठी भविष्यातील खर्चाचा अंदाज बांधण्याची पध्दत.
अ) निर्णय घेण्याची प्रक्रिया
ब) बजेट
क) नफा
ड) नियोजन
५. हे कामे व मशीन संबंधावर केंद्रित असते.
अ) उद्दिष्ट्ये व्यवस्थापन
ब) वैज्ञानिक व्यवस्थापन (एम.बी.ओ.)
क) प्रशासकीय व्यवस्थापन
ड) यापैकी काहीही नाही
६. प्रक्रियेमध्ये विविध पर्यायांपैकी सर्वोत्तम पर्याय निवडण्याचा समावेश केला गेला आहे.
अ) निर्णय घेणे
ब) संपर्क
क) नियोजन
ड) नियंत्रण
७. हे बदलासाठी जबाबदार घटक आहेत.
अ) तंत्रज्ञान
ब) स्पर्धा
क) सामाजिक प्रवृत्ती
ड) हे सर्व
८. हॉर्थार्न प्रयोगाचे विभाजन ---- टप्यां मध्ये केले गेले आहे.
अ) ४
ब) ३
क) २
ड) ५
९. ---- प्रेरणा तंत्र आहे.
अ) पैसा
ब) कार्यपध्दतीची गुणवत्ता
क) नोकरी संपन्नता
ड) या सर्व
१०. वर्तमान आणि भविष्य यातील --- हा दुवा आहे.
अ) प्रेरणा
ब) नियोजन
क) नेतृत्व
ड) निर्णय घेणे
११. ---- म्हणजे ईतरांच्या क्रियांना मार्गदर्शन करण्याचे निर्णय घेण्याचे सामर्थ्य होय.
अ) निर्णय करणे
ब) संवाद
क) नियोजन
ड) नियंत्रण

१२. ----- हे व्यवस्थापनातील नवीन तत्त्वज्ञान आहे.
- अ) सघटना
क) नियोजन
ब) प्रेरणा
ड) एम.बी. ओ
१३. हार्डवेअर आणि सॉफ्टवेअरचे ज्ञान-----.
- अ) विश्लेषणात्मक कौशल्य
क) संकल्पनात्मक कौशल्य
ब) संगणक कौशल्य
ड) प्रशासकीय कौशल्य

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३)

(१५)

१. व्यवस्थापनाची पातळी
२. व्यवस्थापकीय कौशल्ये
३. आयोजन करण्याचे तत्व
४. अंदाज तंत्रज्ञान
५. दिग्दर्शनाची तत्त्वे

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

(२०)

१. व्यवसाय संकल्पना स्पष्ट करा. आणि व्यवस्थाचे स्वरूप सविस्तर स्पष्ट करा.
२. नेत्यांचे विविध गुणांचे वर्णन करा.
३. मॅग्रेअरच्या य सिध्दांत आणि क्ष सिध्दांत स्पष्ट करा.
४. मॅस्तो श्रेणीबंध (Hierarchy) गरज सविस्तर स्पष्ट करा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा.

(१५)

१. व्यवस्थापनातील १४ तत्त्वे स्पष्ट करा.
२. नेतृत्व गुणाच्या विविध कौशल्यांचे फायदा आणि मर्यादा स्पष्ट करा.
३. व्यवस्थापन ही एक कला, शास्त्र आणि व्यवसाय आहे स्पष्ट करा.
